

ADEVĂRUL

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 12.— cor.
 Pe 1/2 de an . . . 6.—
 Pe trei luni . . . 3.—
 Un număr 30 fleri.

Abonamentul la mai multe
 exemplare pe un an 8.— cor.
 Pentru străinătate:
 Pe un an . . . 20.— cor.

**ORGANUL PARTIDULUI SOCIALDEMOCRAT
 DIN ARDEAL ȘI BANAT.**

Apare în fiecare Duminică.

Ori-ce scrisori și bani să se trimită pe adresa:

„**ADEVĂRUL**“
 SIBIU, STRADA ROSENANGER NR. 14.

Tot aici se primesc și anunțuri cu prețuri ieftine.

Dare de partid. În luna Februarie a intrat în casa Comitetului central următoarea dare de partid: Secțiunea din Sibiu (prin tov. G. Joandrea) 78 cor. 40 fil., secțiunea din Sebeșel (prin tov. I. Petrișor) 53 cor. 60 fil., Aron Macșai, Brașov 10 cor., secțiunea din Lonya (prin tov. I. Colda) 167 cor. 20 fil., secțiunea din Roșia-Montană (prin tov. Toma Ciora) 48 cor., secțiunea din Oraștie (prin tov. I. Herța) 208 cor. — Total 565 cor. 20 fil.

Convocare

cătră

muncitorii mineri.

Comitetul executiv al partidului socialdemocrat din Ardeal și Banat conchiamă pe toți muncitorii mineri și topitori de metale din Ardeal și Banat la o

Conferința a minerilor.

Această conferință se va ținea **Duminică în 10/23 Martie la Sibiu, în sala mare a casei de ajutor** (Bétég-segélyzőpénztár).

Ordinea de zi a conferinței este următoarea:

Soartea și viitorul sindicatelor muncitorilor mineri.

Toate grupele locale ale minerilor să-și trimeată delegații lor la această conferință, care va lua hotăriri de cea mai mare însemnătate.

Comitetul executiv al partidului socialdemocrat din Ardeal și Banat.

„Adevărul“ să apară zilnic...

Suntem chemați iarăși să facem un pas înainte. Simțim cu toții trebuința de a ne întări mișcarea, de a începe lupta cu o putere mai mare și cu arme mai desăvârșite. Suntem chemați a lucra din răzputeri pentru luminarea și educarea clasei muncitoare române, pentru conducerea acestei păture a poporului românesc pe calea dreaptă a socialdemocrației, pentru a o face capabilă de a-și apăra interesele față de ori și cine. Partidul socialdemocrat a făcut-o aceasta și până acum. Noi socialiștii români putem fi mândri că munca noastră a adus roade bogate. Lucrând cu mijloace modeste, cu o gazetă mică săptămânală, cuvântul nostru a putut străbate până n cele mai depărtate unghiuri sălășluite de muncitori. Dar azi am ajuns atât de departe, încât ni se cere a ne schimba mijloacele de muncă, ni se cere a ne folosi de o armă mai perfecționată și mai puternică în lupta noastră. Mulțimea proletară din Ardeal are lipsă de o îndrumare mai intensă și vremurile de azi ne cer a ne prezenta în fața lumii

într'o haină mai corespunzătoare cu chemarea noastră mare. „Adevărul“ mic, săptămânal, de patru pagini nu mai corespunde cerințelor schimbate din vremea de azi și trebuie să facem o efortare spre a ne crea un ziar mai mare, o tribună de pe care să putem vorbi zi de zi muncitorime române din Ardeal și Banat.

Congresul nostru din Sibiu, dupăcum se știe, a îndrumat noul comitet executiv să înceapă acțiunea de lipsă spre a face din *Adevărul* foaie zilnică. Conform acestei îndrumări și simțind lipsa imperioasă de a ne întări presa, Comitetul executiv a hotărât să pornească pe calea arătată de congres, și să pregătească toate cele de lipsă ca pe ziua de 1 Maiu, când vom sărbători marea sărbătoare a muncii, să putem avea primul număr din „*Adevărul Socialist*“ zilnic.

Anunțăm aceasta tovarășilor și cetitorilor de pretutindeni, cerându-le să ne dea tot sprijinul și să ne puie la îndemână mijloacele de lipsă pentru îndeplinirea îndatoririi ce ni-se împune.

Comitetul executiv va omite bonuri de împrumut în valoare de câte 25 coroane, pe care le va răspândi printre muncitori spre a aduna suma necesară pentru scoaterea ziarului zilnic.

Fiecare tovarăș va fi chemat să-și dea obolul, fiecare prieten al nostru va trebui să pună umărul și să ne ajute a scoate acțiunea proiectată la bun sfârșit.

În numărul viitor vom da toate deslușirile de lipsă tovarășilor, dar și până atunci să se răspândească în toate părțile vestea că *Adevărul* va apare zilnic, devenind astfel o armă puternică și temută a clasei muncitoare române din Transilvania și Banat.

La muncă fraților!

Conferința minerilor.

Cel mai puternic sindicat muncitoresc din ținuturile ocupate de armata română, a fost până acum sindicatul muncitorilor mineri și topitori de metale. Zeci de mii de membri aparțineau acestui mare sindicat. Centrul acestui sindicat însă se află în Budapesta. În urma hotărârii dela Alba-Iulia și în urma ocupației românești, acest centru nu mai are nici o legătură cu grupele sale de pe teritoriul ocupat. Muncitorii mineri din Valea Jiului, din valea Bradului, din Baia Mare, din Uioara și din alte părți, au rămas astfel de capul lor, fără nici o conducere centrală și fără nici un organ de îndrumare. N-au nici foaie de breaslă, nu știu unde să-și trimeată banii plătiți în cotizații, nu primesc ajutoarele stabilite prin statute, nimeni nu le câștigă timbrele și cărțile necesare pentru administrarea banilor și astfel stau în incurăcătură.

Între împrejurările acestea grele nu-i mirare, ca muncitorii mineri, atât maghiarii cât și românii, lipsindu-le o conducere centrală, ajung sub influența străină și rătăcesc de pe calea dreaptă a luptei curat socialiste. Și nu e mirare iarăși că membrii multor grupe sindicale, nefiind orientați din nici o parte, părăsesc organizația și se împrăstie în toate părțile ca pui de potârnică.

Dar starea aceasta nu mai poate dăinui. Comitetul executiv al partidului nostru în înțelegere cu conducătorii minerilor din diferite centre, a hotărât să concheme la Sibiu pe ziua de 10/23 Martie o conferință minerică, care să hotărască ce e de făcut. Trebuie să se alcătuiască o nouă conducere, aici în Sibiu, unde se află guvernul Ardealului, și această conducere să se îngrijească de bunul mers și de starea tuturor organizațiilor minerice. Aceasta nu înseamnă o desbinare între minerii români și maghiari, ci va fi o rezolvire care să corespundă în mod internațional tuturor tovarășilor mineri.

Comitetul executiv al nostru își face datorie când conchiamă această conferință, iar tovarășii mineri, cari se vor aduna la Sibiu, vor fi chemați a hotărâ singuri despre soartea lor.

Sunt o mulțime de bipede și de patrupede care nu fac nimic în lume decât că există.

Schopenhauer.

Situația politică și economică.

— O convorbire cu tovarășul Jumanca. —

Un redactor al nostru a primit următoarele informații și deslușiri din partea tov. *Jumanca*, șeful resortului afacerilor industriale, cu privire la situația politică și economică actuală:

Cum se prezintă situația generală în momentele de față?

— Cea mai de căpetenie notă a situației de azi, e lipsa de alimente. Ardealul care eră în mare parte provăzut totdeauna cu hrană adusă din Ungaria propriu zisă, astăzi este silit a se alimenta din propriile sale izvoare.

Faptul acesta a dus la ivirea lipsurilor în mijlocul păturilor muncitoare. Consiliul Dirigent spre a putea face față acestor lipsuri a ordonat însă o rechiziție foarte strictă, adunând dela țărănimă tot prisosul de care dispune. Rechiziționarea se va face pretutindeni cu cea mai mare

rigurozitate și astfel sperăm, că se va răuși a înfrunța greutățile.

O altă lature caracteristică a situației e și agitația continuă alimentată de guvernul maghiar împotriva regimului dela noi. Agitația aceasta a străbătut întrucâtva și în sânul muncitorime maghiare de pe teritoriul nostru, care muncitorime încearcă cu tot dinadinsul a se opune față cu noul regim. În special muncitorii dela căile ferate, observă o atitudine dușmănoasă și odată cu capul nu voiesc să recunoască autoritatea Consiliului Dirigent. Aceștia își motivează ținuta lor, prin teama că recunoscând statul român își pierd drepturile câștigate față de statul ungar, între altele dreptul la penzie și îmbunătățirile de salar ce li-s'au acordat în timpul din urmă. Toate acestea sunt numai pretexte, căci Consiliul Dirigent este

dispus a le asigură aceleași condiții de muncă și aceleași beneficii, cari le aveau în statul ungar. Ceferiștii maghiari însă, cari nu sunt socialiști, și cari numai de ieri alaltăieri s'au organizat în syndicate, stau sub influențe sovietice și încearcă a lua lupta mânași de simțământul lor național jignit prin desmembrarea Ungariei. Față de atitudinea aceasta, firește, să impună unele măsuri energice, spre a se asigura bunul mers al circulației. Sper însă că cei mai mulți dintre muncitorii ceferiști maghiari vor înțelege situația schimbată și se vor acomoda împrejurărilor date.

Cu ce vă ocupați în timpul de față?

— Momentan ne ocupăm cu ideea de a reglementa timpul de lucru în fabrici și ateliere, de a institui un birou central al tuturor caseilor de asigurări muncitorești și ne trudim a pune capăt lipsei de lucru ce bântue în unele orașe. Comisii speciale călătoresc în străinătate spre a procura materialele necesare pentru continuarea, respective reluarea lucrului în diferite întreprinderi.

Ce e cu reforma agrară și electorală?

— Țărănimea așteaptă cu nerăbdare reforma agrară; E firesc doară, că atunci când în România s'a început deja împărțirea pământurilor, iar în Ungaria s'a publicat înainte cu câteva zile legea agrară, la noi să se manifeste oareșicare neliniște. Pot spune însă că și reforma agrară a noastră va fi terminată cât mai repede și lumea va ajunge să o cunoască. Se impune deci încă puțină răbdare. Noi socialiștii ne vom face datorița și vom lucra cu toate puterile ca această reformă să fie cât mai democratică și cât mai dreaptă.

Tot asemenea și reforma electorală e pe cale de a fi terminată.

Cum stau tratativele la Paris și care e misiunea tov. Flueraș?

— Din Paris sosesc știri bune. O hotărâre însă nu s'a luat încă și nici nu cred că lucrul acesta s'ar putea face în scurt timp. Tovarășul Flueraș, care a plecat la Paris, are misiunea de a arăta în fața internaționalistei situația noastră și a desminti afirmațiile tendențioase ale socialiștilor maghiari, cari la conferința din Berna au căutat să ne ponegrească. Suntem siguri că internaționala socialistă va lua act despre ținuta partidului nostru și va aprobă o Cu atât mai mult, căci ea este în concordanță și cu atitudinea partidului socialist din România.

Până când va dura conlucrarea partidului socialdemocrat în Consiliul dirigent?

— Conlucrarea cu partidul național român va putea dăinuși după părerea mea atâta timp până ce se va asigura unirea neamului românesc și până ce întreg Consiliul dirigent va observa aceeași ținută democratică ce cadrează cu rezoluția dela Alba-Iulia. Între asemenea împrejurări, natural, trebuie să ne stăpânim și noi, trecând cu vederea peste anumite incidente și fapte, cari nici nu se împacă cu principiile noastre și cari ne jignesc. Le atribuirea acestor unor oameni, cari nu cunosc intențiile bune ale Consiliului dirigent și ținem totdeauna a primi reparația deplină pentru toate neajunsurile ce ni-se fac.

Când se va înlătui cu desăvârșire contopirea partidului socialdemocrat din Ardeal cu cel din România veche?

— Aceasta nu se poate face așa repede. În primul rând va trebui să se restabilească circulația normală a trenurilor și a poștei, ca să putem conveni fără nici o greutate atât cu tovarășii din București cât și cu cei din Bucovina. Va trebui să avem discuții îndelungate cu ei spre a se cristaliza între noi o înțelegere reciprocă. Cei din România au o școală socialistă întrucâtva deosebită de a noastră. Ei au adoptat mai mult tactica socialismului francez și în urmă al celui rusesc. Noi suntem crescuți în școală germană. Puterea mișcării muncitorești o vedem într-o organizare solidă și disciplinată. Nu putem admite nici o anarhie de idei, nici o anarhie de fapte în partidul nostru. Va trebui deci să se facă o punte de trecere între tactica noastră și cea a tovarășilor din România, pentru a ne putea uni. Sunt sigur

că asta se va face, cu atât mai mult, căci și Bucovina în frunte cu tovarășul Grigoriu, adoptă tactica noastră; ba chiar și tovarășii din Iași sunt mai aproape de noi decât de tovarășii din București.

Atunci când unirea partidelor noastre se va face, vom forma un puternic bloc socialist în noua Românie, care va ști să se impue și va avea destulă forță spre a duce noul stat român spre calea democrației și a progresului. *

Proiectul de reformă agrară terminat.

Aflăm că d-l V. Bontescu, șeful resortului agriculturii a pregătit deja proiectul de reformă agrară și l-a prezentat în fața Consiliului Dirigent spre a fi discutat de toți membrii consiliului. *Indată ce proiectul va trece prin Consiliu, se va concheta Marele Sfat Național, care-l va debata punct de punct și-l va primi.*

Știrea aceasta e menită a ne liniști, dar mărturisim sincer, că până nu vom cunoaște în amănunțime întreg proiectul legii agrare, neliniștea noastră și a întregii clase muncitoare-țărănești nu se va spulberă. - Vrem să știm pe ce teme a fost alcătuită noua lege și mai cu seamă voim să știm când se va pune în aplicare. Poporul e nerăbdător, el știe că i s'a făgăduit pământ, știe că are dreptul a fi împroprietar și nu înțelege nici o amânare a înlăturării reformei agrare.

Consiliul Dirigent să ia în seamă faptul acesta și să nu mai întârzie mult cu reforma agrară.

Ecouri

asupra declarației partidului socialist și uniunii sindicale din România.

Presă română se ocupă mult sau mai puțin cu declarația tovarășilor din România și comentează, după pricepere, conținutul declarației. D-l N. Iorga în „*Neamul Românesc*” scrie că în fine s'au cumințit socialiștii noștri cari mai acum două luni „făceau bolșevism teoretic” (ce înțelege d-nul Iorga prin bolșevism teoretic, nu știm). Știm însă că socialismul, ori unde ar fi el, are un singur scop final: *Socializarea mijloacelor de producție*. Deosebirea este numai tactica, drumul care duce la societatea socialistă. Există o cale evolutivă și una prin dictatură, deci tovarășii bucureșteni nu știm să fi întronat „dictatura proletariului”. Altfel spune că declarația merită toată luarea aminte și toată prețuirea.*

Mai spune că

„Unde zic socialiștii: internaționalism, noi zicem umanitate. Și admitem umanitatea lor, cum ei încep prin a admite naționalismul nostru.*”

Socialiștii n'au înțeles nici odată prin internaționalism: antinaționalism, ci numai umanitate. D-nul Iorga putea observa aceasta mai de mult.

Ziarul „*Dacia*” are numai cuvinte binevoitoare față de declarațiune și reproduce un pasaj din „*Neamul Românesc*”.

Ziarul „*Vestea*” în legătură cu declarația spune „că se afirmă că șefii socialiști din Bucovina și Ardeal, în comun cu cei din România, vor pune bazele unei înțelegeri definitive asupra tacticii partidului, spre a deveni un partid de guvernământ. În acest scop se va adopta un program socialdemocratic cu formulă românească, recunoscând unirea și renunțând pentru un moment la formula internaționalistă așa cum au făcut-o pretutindeni socialiștii democrați”. Programul nostru n'are formulă ungară, nici nemțească, nici tranțezească, nici jidovească, dar nici românească, ci formula programului se acomodează împrejurărilor economice și culturale din fiecare țară deci și din România.

„*Renașterea Română*” din Sibiu este cea mai nepricepută și cea mai rău voită. De sigur de ceea ce renăscând de curând, este pe deplin neorintată. În primul rând, nu știe ce este partid socialist și ce este Uniune sindicală și le clasifică ca și cum acestea ar fi două tabere, una contra altelea. Nu știe că Partidul socialist formează gruparea politică iar Uniunea sindicală, gruparea economică a acelorași muncitori. Deci muncitorii având două terene de luptă, au și două asociații, prin care luptă, cum are copilul doi părinți, dar tot atât de necesari și bunii apărători ai săi, și tatăl ca și mama. Deci „*Renașterea*” să nu prevestească muncitorii să se lapede de un părinte ca nu-i va reuși.

Fără să se gândească, spune mai departe, că mișcarea muncitorească de peste Carpați a fost condusă de spirit jidovesc, și mai ieri spunea că și noi, cei din Ardeal, trăind în Budapesta, am fost educați în spirit jidovesc. Și foaia asta se mai batjocurește pe sine de foaie democratică.

Dacă socialismul este condus de spirit jidovesc, atunci și Creștinismul e condus tot de spirit jidovesc. Dacă întemeietorii socialismului științific, au fost jidani, tot astfel putem zice, că și întemeietorii creștinismului au fost jidani. Iar dacă Isus s'a botezat, apoi și Marx s'a botezat. Și dacă toți urmașii lui Isus sunt creștini, indiferent de ce au fost înainte, apoi și toți urmașii adevărați ai lui Marx sunt marxiști, ori care ar fi origina lor. Marxiștii privesc la fel toate prostiile ori cum s'ar chema ele. Și iar greșete „*Renașterea Română*”, când spune că „jidanii au găsit un bun teren de exploatare în socialism”. Căci cea mai mare parte a jidanilor, sunt tot atât de buni capitaliști, ca și aceia, pe cari îi apără în coloanele sale „*Renașterea*”, deci dușmani neîmpăcați ai socialismului.

Iar dacă au luptat în contra războiului, socialiștii au făcut-o ca și cei italieni, francezi etc. până în ultimul moment, credincioși fiind principilor lor, iar apoi s'au făcut datoria față de patrie ca ori care bun cetățean.

Apoi denunțul în care zice că noi Transilvănenii și Bucovina nu avem „o mișcare sinceră, democratică, ci o exploatare a celor mai curate elemente muncitorești de către organizația iudeo-internaționalistă din țară”, o respingem cu scârbă ca isvorată din cea mai josnică perfidie și rea voință.

Acest ziar demagog, ar fi bine să se ocupe de chestiuni pe cari le cunoaște și să le critique, iar dacă e lipsit de toate cunoștințele etice și logice, atunci să dispară în neantul de unde s'a rătăcit și nouă să nu ne facă curte, lovind în frații noștri, căci prin astea ne compromite în mod rușinos.

Organizarea inginerilor.

Inginerii și oamenii de specialitate tehnică din Transilvania, Banat și părțile Ungurene, întruniți la Sibiu în primul lor Congres au hotărât între altele înființarea „*Reuniunii Tehnicilor Români*” cu scopul de a grupa și sprijini toate forțele ce se ocupă cu lucrări tehnice și pentru a le asigura o pășire rezolută în serviciul înfloririi neamului românesc. Conform statutelor acceptate, vor avea să solvească membrii fondatori 500 cor. odată pentru totdeauna, membrii pe viață odată pentru totdeauna 300 cor., iar membrii ordinari în secția inginerescă anual 50 cor., apoi membrii ordinari în secția oficienților tehnici și a întreprinzătorilor anual 30 cor. și în secția suboficienților tehnici 10 cor. anual.

Dorind a începe activitatea „*Reuniunii Tehnicilor Români*” numai decât, pornind în a edă o revistă tehnică și toate manualele de lipsă, apoi dorind a exopera tuturor membrilor acestei reuniuni deplină onorare a muncii depuse, începem cu aceasta organizarea specialității noastre apelând la D-voastră spre a vă înscrie de membrii — în una din categoriile amintite — ale reuniunii tehnicilor români.

Colegi! Organizați-vă! Așa vom însemna ceva în viața României viitoare, altcum vom rămâne și pe mai departe oficienți nesprâjiniți ca și în statul discompus.

I. ViCTOR VLAD,
secretar al reuniunii tehnicilor români

Guvernul maghiar vrea război?

Știrile ce sosesc din Ungaria dovedesc tot mai mult că guvernul maghiar pregătește în mod serios un atac împotriva armatei române, cu scopul de a reocupa Ardealul. Ziarele maghiare publică știri alarmante, trîmbițează lumea cu tot felul de minciuni despre stările dela noi și strigă din răsuputeri după război. Bandele săcuesti bântue prin satele românești, omoară și schingiuiesc oameni și zi de zi sunt ciocniri între ele și armata română.

Se așteaptă prin urmare ca atunci când trupele românești vor căpăta ordin spre a trece linia demarcațională și a ocupa întreg teritoriul până la Sătmar și Arad, vor întâmpina în fața lor rezistența armatei maghiare. Prin aceasta războiul va izbucni din nou între români și maghiari.

E îngrozitor a te gândi că după atâta amar și după atâta sânge vărsat focul războiului se va întinde din nou. Dar trebuie să constatăm din capul locului că vina și răspunderea pentru acest nou război ce amenință o poartă singur guvernul maghiar, care chiar și cu mijloace neiertate voiește să recucerească acele teritorii românești, cari prin hotărîrea dela Alba-Iulia s'au alăturat la România.

Față de acest atac al maghiarilor întreg poporul românesc va fi unitar și își va apăra drepturile cu orice mijloace, căci nu se poate, niciodată nu se poate, ca Ardealul cu toate celelalte teritorii românești să mai ajungă vreodată sub jugul și sub cnutul oligarhiei maghiare.

Nu împotriva persoanelor, ci împotriva ideilor și faptelor, trebuie să luptăm; acestea însă nu le putem înfățișa, decât numind persoanele și clasele, prin cari ele trăiesc.
Weiling.

Insemnări.

„Ce ne mai trebuie?”

Noi stăm excelent de bine! Hotarele țării ne sunt fixate și asigurate. Poporul se bucură de toate drepturile și libertățile ce le-a visat vreodată un popor. Toate reformele sociale sunt rezolvate. La noi nu mai sunt boli, nu mai sunt suferinți, ne bucurăm de toate bunurile paradisului. Lipsa de alimente și articole industriale numai din basme le mai cunoaștem. Poporul nostru e cel mai fericit din toată lumea, popoarele vecine ni se apleacă cu smerenie și la un gest al nostru ne fac toate serviciile. Nu ne mai lipsește absolut nimic numai niște colonii germane, și un coridor dela Segedin până la Fiume, ca boierii noștri să poată călători la Abazia fără pașaport și fără a schimba trenul. Cel puțin așa pretinde „democratul” ziar „opozitional” „Renașterea Română” că pentru a fi fericiți acestea neapărat ne trebuie. Încolo avem de toate. Desigur că noi ca țară mare capitalistă cu ciocoi și cu revoluționari avem trebuință de colonii să le folosim în loc de Siberie unde să deportăm pe revoluționari și pe delicvenții politici. Iar apoi când se va întoarce roata și țărani nu vor mai fi iobagi și muncitorii robii fabricilor, iar ciocoi fiind strănși cu ușa să aibă o patrie unde să scape. Deci tot se gândește bine dl Hotărân când pretinde coloniile. Așa ar fi dacă aceste colonii ar fi pustietăți nelocuite, dar acolo lucesc oameni și acei oameni pretind dreptul de autodeterminare și abia cred că așa de mult s'ar fi amoretzat de regimul Brătienist ciocoesc, încât să hotărască alipirea lor la România. N'ar fi bine să călătorim în Africa și să cucerim sălbăticiii din Congo să se alipească de noi? căci celelalte treburi ne stau așa de bine că nu ne mai lipsește absolut nimic.

Ce fericiți suntem!

„In România nu există socialism și nici democrație”.

Cine sunt dușmanii României mari?

Ziarul „Dacia” din București scrie că reprezentanții unguri și bulgari și mai cu seamă socialiștii din Ungaria și Bulgaria fac o agitație teribilă în contra României mari în presa mondială dar cel mai bun teren îl au în Elveția și Danemarca. Inșiră o grămadă de fâi cari ne atacă, între cari „Berner Zeitung” și „Lausanne”. Iată ce scrie „Dacia”:

Și ca să și șteargă fruntea nădușită
Ridică mâna... hah,
Ce zuruit!
Sunase lanțul greu de braț,
Acum își aminteă de toate
Și-un frig de moarte îi cutreeră prin oase,
Ca vântul prin ruine.

Își aminteă bine de tot...
L'au prins în uliță,
L'au ferecat în fiare
Și n'a fost chip să-și vadă
Nevasta și copilul,
Nu a putut să-și ia
Rămas bun dela ei, nici să privească
Odată încă 'n ochii lor iubiți,
In care se ncheia
Și fericirea și averea lui!
Și-acum e în închisoarea asta suterană,
Mult mai adânc înmormântat
Ca morții care putrezesc
Pe fundul gropilor!
Și când o să mai vadă el lumina zilei?
Când o să mai revadă pe ai lui?
Poate că niciodată!
Și pentru ce ajunge el
In locul asta blestemat?
Fiindcă a vestit la oameni
Aceea ce-i lăsașe Dumnezeu:
Că e un bun comun, din care
Își are fiecare partea lui,
Și-aceasta-i libertatea!
„Oh, sfântă libertate, sufăr pentru tine”
Gemu cu desperare robul,
„Și dac'ași fi pe lumea asta singur,
Precum eram odinioară,

„In ultimul timp aceste gazete speculează o situație nouă, care ne atinge într-un grad destul de simțitor. Atrăgându și sprijinul socialiștilor, dușmanii noștri caută să compromită în ochii lumii civilizate toate tendințele noastre de progres și democrație.

Ei spun:

„România e o țară orientală sub toate raporturile. Organizația ei socială și politică se razimă încă pe baze feudale. Toată conducerea politică stă în mâna unei oligarhii de mari signori latifundiari. In România nu există nici sentimentul nici ideea democrației occidentale. România e singura țară din lume unde socialismul nu există. Dovadă e că la Congresul din Berna socialismul român nu a fost reprezentat”.

„In chipul acesta știu să speculeze dușmanii neamului românesc greșelile politice — din nenorocire adevărate — ale guvernărilor noștri. Și nu trebuie să ne îmbrobodim ochii.

Socialismul la noi întotdeauna a fost în oroare. De pe catedrele școlilor, din amvoanele clopotnițelor politice, din coloanele presei noastre de partid, din toate gurile chemaților și nechemăților — zi de zi, s'au răspândit odiul și minciuna împotriva celei mai luminate formule de fericire omenească: socialismul.

Și astăzi, în fața areopagului păcii universale, această mare greșală este aruncată de speculatorii ananghiei noastre în spinarea întregului popor român.

E o lecție ce ni se dă. E o lecție, căreia, fără întârziere, trebuie să-i culegem învățătura cea adevărată.

Renunțând la toate prejudecățile de clasă și de partid, desbărându-ne de frivolitățile spiritului nostru bizantin și transacțional, să întemeiem în noile hotare ale țării domnia cea adevărată a poporului, prin sacrificiile căruia ne-am realizat visul secular. Și atunci nu vom avea de ce să ne mai temem.

Impotriva unei democrații de ordine și de cultură — nici puterile iadului nu se pot ridica.”

*

De când problema unirii tuturor românilor a început a se realiza, dela izbucnirea revoluției în Ungaria, am început noi socialiștii din Ardeal să prevestim clasa conducătoare din România că ținuta lor antidemocratică va îngreună mult situația și ne va pune piedeci enorme în munca noastră pentru realizarea acestui ideal. N'am putut însă multă vreme atrage atenția ciocoilor români asupra greșelilor ce le face față de interesul poporului român, când calcă în picioare mișcarea munci-

ALEXANDRU PETŐFI

APOSTOLUL.

TRADUCERE DIN ORIGINAL DE ȘT. O. IOSIF.

26

XVII.

Dormise și s'a deșteptat?
Ori își pierduse mîntea, și își vine 'n fire?
Un ceas ori luni întregi
A fost nebun?... Silvestru nu știa,
Se tot gândi, se tot gândi,
Ce s'a 'ntâmpnat cu el și ce se mai întâmplă?
Privi în jur și nu zări nimic,
Eră 'ntuneric pretutindeni.
Își zice atunci: „E încă noapte,
Eu am dormit și am visat.
Nu-mi aduc bine aminte visul,
Dar înspăimântător a fost,
Nici n'am să-l povestesc nevastă,
Nu vreau s'o tulbur.
Dar de s'ar revărsa de ziuă!
Așa grozavă noapte
N'am mai avut eu niciodată,
Dormi, dragoste? Dormi, iubito?...
De sigur doarme, dacă nu-mi răspunde...
Dormiți, iubiții mei,
Dormiți frumos și liniștit.
Și tot nu-i încă ziuă! Când se face ziuă?
Mă înspăimântă noaptea asta lungă,
Ridică-ți auroră, fața luminoasă,
Arată-ți numai vârful degetelor...
Așa îmi arde capul, par'că
Ar fierbe un vulcan în el,
Și stă să-mi sboare creierii!”

Aș sta cu liniște pe bolovanul ăsta,
Și mândru, ca și regele pe tronul lui furat,
Și lanțul l-aș purta atât de fericit,
Cum am purtat odinioară
Inciul de logodnă!
Dar am nevastă, am copil...
Ce se fac ei fără de mine?
Cine o să-i nutrescă
Cu pâine și cu dragoste?
Și ce mă fac eu fără ei?
Oh, inimă, de nu poți fi de piatră,
La ce nu te zdrobești?
A plâns, s'a văctat, s'a 'nfuriat,
Și întunerecul etern
Nepăsător îl ascultă...
Incet încet, s'a liniștit apoi,
Inviș se dete sufletu-i trudit,
Și mut și nemișcat eră,
Nesimțitor ca piatra
Pe care stă, ca întunerecul
Ce îl acoperea.

Nu mai simția, ci numai cugetă.
Și gândurile lui zburau
Aproape de pământ,
Ca pasărea cu aripa rănită.

Tu, închisoare, rudă cu sicriul,
Cine te-o fi zidit
Și cine te va darăma?
De câte veacuri stai tu în picioare
Și câte veacuri vei mai stă?
Cine-a șezut aici, în locul meu, pe piatră?
Tot un martir, ca mine, sau
Vreun tâlhar fărădelege?

(Va urma.)

torească,

Orice cuvânt îndreptat în contra regimului oligarhic din România veche a fost înăbușit.

Reacionarii români în frunte cu Brătianu-Ferechides în loc să-și îndrumeze la ordine codițele reacționare spre a lăsa liberă dezvoltare mișcării muncitorești ca să se poată manifesta și 'năuntru și 'n afară, și-au asmuțat sbirii împotriva mișcării socialiste și tovarășii Frimu Cristescu-Moscovici în loc să fi reprezentat România Mare la Berna au lăncezit

In asemenea împrejurări să nu vă mire faptul că dușmanii se folosesc de aceste greșeli neiertate ale guvernărilor români și caută cu toate mijloacele să ne arate în fața lumii

că ar fi un păcat a înjugă și alte popoare sub stăpânirea asta odioasă.

Dacă nici din aceste lecții nu va trage învățăminte clasa stăpânitoare din România postească și trimite și sbirii și la noi peste munți

și atunci să și privească opera și rezultatele ei. Prin asta va atrage ura lumii întregi asupra sa, iar dușmanii învecinați vor interveni ca să „elibereze” poporul subjugat.

Orice lovituri ce ni le dați nouă d lor reacionari, pe voi vă lovesc în primul rând și mult mai fatal.

Amenințarea greva lucrătorilor dela căile ferate.

É cunoscut că după ce Consiliul Dirigent a preluat guvernarea tuturor teritoriilor românești, a luat și conducerea căilor ferate de pe aceste teritorii. Sa alcătuit o direcțiune centrală transilvăneană cu sediul în Sibiu, iar în fruntea acestei direcțiuni a fost pus directorul Cristodorescu. Toți oficanții și muncitorii dela căile ferate au fost provocați apoi a se declara, dacă voiesc să-și facă și mai departe serviciul, iscăbind despre asta o declarație. Ceferiștii, unguri, adecă lucrătorii dela căile ferate au respins atunci de a se declara că recunosc autoritatea Consiliului Dirigent și nu voiesc să subscrie nici o declarație. Asta a fost înainte cu 4—5 săptămâni. Consiliul Dirigent a hotărât atunci că absta deocamdată dela pretinderea acestei declarații și le-a acordat un termen de cugetare până la 15 Martie, ca 'n acest restimp ceteriștii să se hotărască într-o parte: sau recunosc autoritatea C. D. și lucrează mai departe sau nu o recunosc și atunci se vor lua alte dispoziții.

Acest termen a sosit acum. Lucrătorii și oficianții dela căile ferate susțin și acum punctul lor de vedere de mai înainte: nu recunosc decât numai guvernul din Budapesta și amenință că la 15 Martie vor înceta cu toții lucrul. După cum aflăm Consiliul Dirigent a luat toate măsurile necesare, ca și 'n cazul unei greve circulația trenurilor pe liniile mai importante să nu fie întreruptă. Vor fi aduși ceferiști români și din Austria, cari să înlocuiască pe aceia cari nu voiesc să și urmeze serviciul.

Noi privim cu mâhnire la desfășurarea lucrurilor în felul acesta. Nu înțelegem de ce muncitorii dela căile ferate nu se pot debarasa de influența șovinistă maghiară, pretinzând aceia ce lor ca muncitori li-se cuvine și lăsând la o parte latura politică a lucrurilor. Soarta Ardealului nu ei vor schimba o, asta e sigur, voința poporului românesc — care formează majoritatea acestor plauri — va fi respectată, — și dacă acest popor a hotărât că se alătură la România, apoi cred slujbașii și toți funcționarii maghiari dela orașe și dela trenuri din Ardeal, că hotărârea aceasta se va putea schimba? Ei își cauzează numai lor și familiilor lor neplăceri și necazuri prin manifestarea aceasta, care nu este manifestare de muncitor socialist.

Sperăm că 'n momentul din urmă ei își vor da seamă de situația de azi și vor reveni asupra hotărârii lor.

O ordonanță despre arendarea pământurilor.

Impărțirea pământurilor boeresti.

E știut că reforma agrară, adecă împroprietarea nu se poate face de azi pe mâne. Ea trebuie să formeze pentru veacuri întregi baza gospodăriei țărănești. De aceia trebuie bine întocmită și mai bine chibzuită. Proprietatea mare nu este împărțită deopotrivă peste întreaga țară. In unele sate sunt proprietăți mari de prisos pentru împărțit la țărani, în alte locuri mai puține sau deloc. Nu se poate însă, că țărani dintr'un sat, în care nu este o moșie boierească, să nu capete loc defel, iar în alte sate cu moșii mari să rămâie loc de prisos. Impărțirea trebuie să se facă deopotrivă la toți țărani.

Aceste toate trebuie însă pregătite. Planuri de împărțit trebuie făcute, ținând seamă — după putință — și de dorințele țăranilor. Pentru aceasta însă trebuie câștigate date precise, cum este împărțit acuma pământul în țară, mai ales cât pământ are fiecare țaran.

Drept aceea, Consiliul Dirigent din Sibiu a dat o ordonanță despre arândarea obligatoare (silită) a moșiilor statului, corporațiilor și a unor particulari, pe anul 1919. Această ordonanță sună după cum urmează:

Ordonanță

despre arândarea moșiilor statului.

Art. 1. Până la înfăptuirea reformei agrare, se vor da în parte, respective în arândă — pentru cauză de utilitate publică:

a) din moșiile statului acelea părți, pe care nu se face cultură de model, prăsilă de vite de soiu, sau pe care nu se află, sau care nu sunt rezervate pentru înființarea de stabilimente industriale;

b) acelea moșii ale particularilor — fie persoane naturale sau de drept — a căror cultură nu este garantată de proprietar, arândator sau deținător de orice fel, în urma lipsei de inventar.

Art. 2. Dintre pământurile indicate în Art. 1 nu vor forma obiect de arândă pădurile și teritoriile silvice. Pășunile se vor arândă cu precădere comunelor. Spargerea pășunilor este interzisă și se va pedepsi.

Art. 3. Primăriile comunelor, pe a căror hotar se află moșii de felul celor indicate în Art. 1, sunt datorate a le anunța prefectului județului, arătând și numărul doritorilor de a lua în parte sau în arândă și întinderea teritoriului.

Art. 4. Arândatori vor putea fi numai economi, cu precădere aceia, cari muncesc ei singuri. Preferență vor fi cei cari se vor constitui deocamdată, până la alte dispozițiuni, în tovarășii ocazionale. Arânzile intermediare dela arândăși la țărani și chiar între țărani sunt la aceste arânzi interzise și nule.

Art. 5. Nu se vor admite să participe la tovarășii aceia, cari nu răspund mobilizării ordonate de Consiliul Dirigent și acei jefuitori cunoscuți, cari dețin și azi valorile jefuite.

Art. 6. De arânzi se vor împărții: 1. aceia, cari au luat parte la războiu, văduvele și orfanii lor, 2. aceia, cari nu au pământ, dar au posibilitatea să-l lucreze, 3. familiile celor mobilizați prin ordinul de chemare al Consiliului Dirigent, 4. aceia, cari au pământ mai puțin de 10 jugăre, 5. toți plugarii din comună, cari au mijloace de producțiune. Aceia din o clasă următoare vor fi admisi numai după îndestularea tuturor reflectanților din clasa premergătoare, — observându-se la toate clasele norma, că loturile de arândă se fixează pe măsura mijloacelor de producțiune (brațe, vite de muncă și unelte), de cari dispune reflectantul.

Art. 7. Arândatorii vor contracta cu proprietarii, respective actualii arândatori, sau alți de-

ținători cu titlu de drept, când proprietarii nu ar fi de față; — membri tovarășiei răspund solidar pentru suma arânzii și pagubele ce le vor cauza dela ziua, când s'a încheiat contractul.

Art. 8. Arânda preluată nu va putea fi mai mare decât aceea fixată în contractele în vigoare. Prețul arânzii pentru pământurile, cari actualmente nu sunt date în arândă, îl statoroeste comisiunea județeană, care e compusă din reerentul agricol al județului și câte un reprezentant al proprietarilor și al țăranilor. Cei nemulțumiți cu arânda statorită de comisiunea județeană vor putea apea în 8 zile la comisia centrală instituită pe lângă Consiliul Dirigent și compusă din un delegat al resortului agriculturii, unul al internelor și unul al justiției.

Art. 9. Când primăria vreunei comune va cere darea în arândă a unei moșii dute cele arătate în Art. 1, prefectul va cerceta cazul și dacă va afla că este motivat, va face învoiala pentru darea în arândă între proprietar (arândator, deținător îndreptățit) și între tovarășia acelora, cari vreau să ia în arândă.

Art. 10. In caz de diferență între proprietar, respective vechiul arândăș sau deținător și cei cari vor să iee în arândă, prefectul va lua proces verbal, cuprinzând atât excepțiunile proprietarului (arândășului vechiu, deținătorului), cât și dorințele acelora, cari vor să iee în arândă și împreună cu toate actele îl va supune hotărârii resortului de agricultură al Consiliului Dirigent.

Art. 11. Proprietarul (arândășul, deținătorul) provocat să-și predeie moșia, va avea dreptul să declare în 8 zile, că se obligă să execute cultivarea rațională și obișnută a moșiei sale.

Aceia, cari luând asupra lor acest obligământ, nu-l vor împlini, vor fi pedepsiți cu închisoare până la 6 luni și cu amendă în bani, egală cu valoarea recoltei sustrasă țării din vina lui.

Pedeapsa o aplică forurile administrative competente.

Art. 12. Prefectul, respective reerentul agricol județean va purta grije, ca arândășii să exploateze pământul, ținând seamă de raționalismul economic.

Art. 13. Arândatorii vor trebui să despăgubească pe vechiul arândăș (proprietar, deținător) pentru sămănăturile și lucrul prestat.

Art. 14. Intrarea în posesiune se va face în prezența primăriei comunale și a unui delegat al prefecturii, fiind de față și un delegat al resortului agriculturii. La propunerea acestei comisii în caz de lipsă se va trimite inginer ajutor dela resortul de agricultură al Consiliului Dirigent.

Art. 15. Asupra punerii în lucrare a planului de arândare și intrării în posesiune prin țărani arândăși vor urma instrucțiuni speciale.

Din cele de mai sus reiese că în primăvara aceasta sătenii vor sămăna și lucra spre folosința lor o parte din ogorurile statului, moșiilor și arendașilor. **Noi cerem însă ca prețul arânzii să nu fie mai mare decum a fost înainte de războiu, dar și prețul bucatelor să fie pus la cale ca să scază.**

Mișcarea socialistă din România.

Din București vine știrea, că unii dintre tovarășii arestați la Văcărești, au fost puși pe picior liber, iar procesul celor învinovați se va fixa pe o zi cât mai apropiată.

Conchemarea congresului.

Clubul socialist din București într-o ședință ținută Duminica trecută a hotărât conchemarea congresului general, care trebuie să aibă loc în Ianuarie, pentru zilele de 7, 8 și 9 Aprilie. În ziua de 17 Martie se va ține tot în București o consfătuire prealabilă pentru creierea acordului asupra programului și principiile tactice ce urmează să fie imprimare partidului socialist unitar.

Presă socialistă din România.

În București apare ziarul socialist cu numele „Socialismul”, la Iași apare „Socialdemocrația”, la Ploiești „Lupta socialistă”. Toate aceste trei gazete reprezintă câte un curent deosebit. „Socialdemocrația” din Iași poate fi privită ca organul socialistilor din dreapta, „Socialismul” din București în timpul din urmă porcedu pe calea de mijloc, iar „Lupta socialistă” din Ploiești este talmaciul tovarășilor din stânga partidului.

Partidul și alegerile.

Pentru alegerile parlamentare, ce vor urma a se ține în Malu, partidul încă nu și-a înaintat listele sale de candidați. Partidul va candida însă în toate centrele industriale.

Butonul roșu.

Sunt unii oameni, cari se tem de butonul roșu ca de stafii; dacă văd un om, care își manifestează culoarea sa politică prin buton sau pantlică roșie se sperie ca de dracul, îl denunță autorităților militare, car îl arestează și-l smintesc în bătai. Cazuri s'au întâmplat la Orăștie, Deva, Hunedoara și Criștor. Acum s'a prezentat la noi în redacție d-l Pavel Dârlea, învățător-direktor din Borosineu și ni s'a plâns că fiul său vitreg, tovarășul Coriolan Brătescu, tipograf, un om inteligent, cu o purtare exemplară de cinstită a fost denunțat la comandura militară din Vinț de către d-nii Curea, fiul preotului din Covăsânt și d-l Mager tot fiu de preot din Hălmașiu, că a purtat buton roșu la chipiu și imediat a fost arestat, l-au desbrăcat de haine și i-au confiscat toate actele și l-au bătut în mod barbar. Noi protestăm în contra acestor samavolnicii cari compromit democrația și civilizația și mai ales compromis națiunea română în fața Europei civilizată. E curios că popii cu sufletul negru și vândut în totdeauna celui mai tare, sau odraslele lor odioase, văd un pericol mai mare în culoarea roșie, care e socialistă, decât în culoarea roșu-alb-verde care din punct de vedere național este dușmană vădită și interesată națiunii române. De aici reese că clericii și satelții lor se tem mai mult de socialism decât de șovinismul maghiar, ei văd în lupta de clasă un pericol mai mare pentru ei decât în eventuala domnie ungurească numai reacționară și putredă să fie. Dar de ce se tem nu vor scăpa. Democrația se va întrona în România nouă sau voesc sufletele negre sau nu.

ȘTIRI.**— Plecarea tov. Flueraș la Paris.**

Miercuria trecută a plecat la Paris tov. Flueraș, spre a lua parte la conferința de pace. Împreună cu dânsul a plecat și tovarășa Dr. Nora Leményi Rozvány, precum și tov. Emil Isac.

— Pe timpul cât tov. Flueraș va lipsi din Sibiu, tov. Jumanca a fost însărcinat și cu conducerea resortului Ocrotirilor Sociale.

— **Reintoarcerea românilor din America.** Ziarul „Victoire” scrie că mai multe vapoare au părăsit porturile americane aducând în Europa 50.000 de români emigrați din Transilvania.

— **Desmintire.** Primim știrea că lucrătorii ziarului „Românul” din Arad n'ar fi voit să lucreze la ziar ca să poată apărea regulat. Ceeace se desminte că nu din cauza lucrătorilor nu mai apare sus numitul ziar, ci pentru că redacția ziarului până la alte dispozițiuni a sistat apariția.

— **Instrucția comunistilor arestați.** Instrucțiile judiciare contra șefilor comunistilor arestați continuă. A fost ascultat șeful comunistilor Kun Béla, care fiind întrebat ce l'a determinat a se pune în fruntea comunistilor a răspuns: Toată lumea este animată de ideile comunismului. Părerea mea e că numai comunismul mai poate salva Ungaria din ghiarele catastrofei în care ea se găsește astăzi.

— **Marele sfat.** În unele ziare ale noastre s'au manifestat oarecari nedumeriri față de chipul în care este compus Marele Sfat Național. Ținem a constata că lista membrilor Marelui Sfat a fost propusă adunării dela Alba-Iulia de o comisiune a conducătorilor cluburilor comitatense, care a cerut cu privire la fiecare comitat părerea, pe care a respectat-o întru toate. Dar din primul moment s'a observat, că lista nu este completă și de aceea Marele Sfat Național a fost autorizat a se întregi cooptând atâți membri câți crede că e de cuviință. Prin urmare presa noastră apreciind în mod just împrejurările între cari s'a constituit Marele Sfat va putea ușor să vadă că a solicitat întregirea Marelui Sfat înseamnă a bate în porți deschise și că nimic nu împiedică să fie la timpul său întregit cu persoane cari prin trecutul politic și calitățile lor pot să promoveze opera națională. Este însă inexact că numele cuiva ar fi fost introdus în listă ulterior ceeace se poate ușor constata. (Biroul presei.)

— **Legiunea din Franța se întoarce acasă.** Legiunea voluntarilor români ardeleni din Franța a părăsit Parisul pentru a se reintoarce acasă peste Mersilia—Constanța.

— **Crearea unui stat tampon între Germania și Franța.** O radiotelegramă din Paris anunță că în urma celor discutate de comisiunea de pace în ședința de 1 Martie este foarte probabil că se va crea o republică independentă a Rinului spre a forma un stat tampon între Germania și Franța. Francezii protestează împotriva faptului, că țărâmul stâng al Rinului să rămâie în posesiune germană, iar marile puteri nu doresc, ca dintr'o ocupațiune franceză a acestor ținuturi să se creieze un măr de ceartă în Franța și Germania cum a fost Alsacia-Lorena. Noua republică a Rinului va sta sub controla Ligii popoarelor atâta vreme până când Germania nu va plăti despăgubirile impuse, apoi se va redă republicei dreptul de autodeterminațiune.

— **Pierderile armatei române în războiu.** Biroul presei române comunică următoarea notă: Ziarele au publicat o telegramă din Washington cu data de 3 Martie, în care se arată că, conform calculului generalului March, șeful statului major american, România a pierdut în actualul războiu 100.000 oameni. Sfatistica nu este exactă, și trebuie rectificată în ceeace privește România. Această țară a pierdut în războiu 320.000 (ofițeri și soldați) în care se cuprinde și cel 50.000 morți în captivitate. Deci România a pierdut morți pe câmpul de luptă, sau în urma rănilor primite pe câmpul de luptă, 270 mii oameni.

— **Pacea preliminară se va încheia în Martie.** Președintele Wilson a adus la cunoștința delegațiilor americani la conferința de pace din Paris hotărârea fermă a Americii, că delegații statelor dușmane să fie invitați la conferință cel mai târziu până la 1 Aprilie. America doarește ca preluările de pace să fie terminate până la sfârșitul lui Martie, căci o amânare ar avea o influință cu totul defavorabilă asupra stării sufletești a poporului american. Tot cam de aceeași părere sunt și delegații Angliei.

— **Un acord în chestiunea Bănatului.** Telegramme sosite din Paris anunță că s'ar fi încheiat un acord între România și Sârbia mare după care Sârbi ar renunța la pretențiile lor asupra Bănatului primind în compensație cercul Vidinului dela Bulgari, pe cari România i-ar despăgubi cu o parte din Noua Dobroge anexată în 1913.

— **Birouri de centralizare economică.** Ca urmare a lucrărilor Conferinței din Paris, urmând să se stabilească între toate statele aliate și asociate, legături economice, schimb de mărfuri, aprovizionare etc. — de natură să ridice în cea mai largă măsură cu putință economia națională a fiecărei țări, se vor crea în toate statele birouri de centralizare economică pentru rânduirea raporturilor necesare.

— **Serată dansantă.** Partidul socialdemocrat din Sibiu va aranja în 16 Martie o serată dansantă în sala „Unicum” din loc. Venitul curat este destinat fondului gazetelor „Adevărul”, „Igazság” și „Wahrheit”. Tovarășii să sprijinească această acțiune distractivă și de propagandă.

— **Tren accelerat subteran în Budapesta.** Sfatul lucrărilor a făcut un plan mare de lucrări ce se vor începe la primăvară. Pe lângă lucrările de construcție, de canalizare și de agromonomie s'au planuit și multe linii ferate pentru a înlesni transporturile. Mai interesant este planul de linie ferată în Budapesta care va parcurge orașul în lung și lat pe sub pământ. Pe aceste linii vor umbla tramvael electrice accelerate. Aceste linii vor fi deocamdată de 84 Kilometri lungime.

— **Din Bucovina se anunță,** că delegații ruși la conferința păcii, bolșevici și *nebolșevici*, fac mari dificultăți României în chestia Basarabiei. În Bucovina au început lucrările și discuțiile reformei agrare. Vor fi loturi de 5 hectare, vor fi create ferme model pentru sămânță, pomi, viță de vie și prăsilă de vite. Să va face comasarea generală și regularea dreptului de proprietate al pădurilor comunale. Plățile se vor face prin Banca Țării, în proprietățile se va face în comisiuni județene și comisiunea centrală din Cernăuți. La discuție au luat parte reprezentanții tuturor naționalităților și claselor economice, care au admis în principiu reforma agrară. Săptămâna aceasta se va întruni comisiunea bucovineană pentru cercetarea reformei electorale. Românii bucovineni proiectează organizarea unui partid unitar care să aibă legătură cu frații din Ardeal.

— **Măcelurile ungarilor continuă.** Un membru fruntaș al consiliului național din Arad, a comunicat ziarului „Patria” un raport, în care se spune că soldații unguri au intrat în satul Segeștel (lângă Vascău, județul Bihorulii), au jefuit pe locuitorii din sat, omorând dintre ei cam 50 de oameni. Cealalți, cari au scăpat, s'au refugiat în păduri. De acolo bandiții au plecat în satul Serbești. Situația românilor din acel ținut e desperată.

— **Lupte între socialdemocrați și comuniști la Dobrița.** Din Dobrița se anunță: Socialdemocrații au ținut o mare adunare, în care s'au pronunțat contra comunistilor, condamnând activitatea acestora și activitatea socialistilor independenți din Budapesta. Puțin mai târziu au apărut comunistii cu granate de mână și cu puști și au atacat pe socialdemocrați. Guvernul din Budapesta a trimis soldați la Dobrița.

— **Acțiunea sârbă în Ungaria.** Guvernul sârb a dat ordin autorităților militare din teritoarele ocupate în Ungaria, a deporta în Serbia toate familiile funcționarilor de naționalitate maghiară, cari puindu-se în grevă refuză a relua sau a continua slujba iar pe ei să-i aresteze imediat.

— **Ungurii din Arad cerșese cărbuni.** A sosit la Sibiu o delegație a orașului Arad, trimisă de către magistratul orașului cu scopul să ceară trimiterea de cărbuni pentru folosința orașului. În schimb ei ne oferă făină, unsoare și zahăr.

— **Nouii timbre ungare.** Guvernul maghiar a emis noui mărci postale și noui timbre cu inscripția „Republica populară maghiară”.

— **Aviz.** În legătură cu avizul resortului finanțelor sub Nr. 839, publicat în „Gazeta Oficială” din 6/19 Februarie a. c., cu care s'a avizat, că termenul pentru ștampilarea biletelor de lei emise de Banca Generală Română s'a prelungit până la încheierea subscripțiunii pentru Imprumutul Unirii, anunță resortul finanțelor, că în sensul decretului lege Nr. 772 din 18 Februarie (3 Martie) a. c. s'a dispus, că biletele Băncii Generale Române de 25 bani, 50 bani și 1 leu să continue a circula până la data retragerii lor din circulație fără a mai fi supuse la ștampilarea revăzută. Celelalte bilete de valori mai mari ale acestei Bănci, vor trebui însă ștamplate conform instrucțiunilor din ordonanțele anterioare.

— **Mobilizarea Rusiei împotriva Antantei.** Au fost chemați invalizii, vor fi chemate și femeile. Telegramme șosite din Stockholm la Rotterdam anunță că guvernul bolșevic hotărându-se a opune până în ultimul moment rezistență Antantei a ordonat mobilizarea tuturor contingentelor și al invalizilor dela anul 18 până la 50 de ani. Trotzki proiectează acum un plan conform cărei și femeile să fie chemate la serviciu militar. (Ag. Dacia.)

Ultime știri.

Măsuri severe față de greviștii dela căile ferate.

Pentru reîntâmpinarea grevei ce se pregătește la căile ferate pe ziua de 15 Martie, comandamentul trupelor de ocupație și președintele Consiliului Dirigent, d-l Iuliu Maniu, au dat următoarea publicație spre orientarea tuturor celor interesați:

Fiind informat, că cu începerea dela 15 Martie 1919 st. n. funcționarii dela căile ferate transilvănene au intențunea de a se pune în grevă, — se aduce la cunoștință tuturor acestor funcționari, că potrivit ordinului M. C. G. vor fi ridicați cu toată familia lor în timp de 24 ore dela declararea grevei și trecuți peste linia de demarcație din nordul Transilvaniei prin punctele de debarcare, ce se vor fixa de M. C. G. — că nu vor avea voie a lua cu ei decât geamantanul.

General Panaitescu m. p. Dr. Iuliu Maniu m. p.

In Ungaria

s'au început deja alegerile pentru Constituantă, se dau lupte aprige între partidul socialdemocrat și între partidele burgheze. Comuniștii încearcă a produce turburări.

Dela conferința păcii.

Din Paris sosesc știri cari spun că comisiunea însărcinată cu examinarea cererilor (revendicării) României, Greciei și Cehoslovaciei și-a isprăvit deja lucrările și rapoartele.

Se așteaptă sosirea lui Wilson la Paris și se crede că 'n săptămâna viitoare se va decide definitiv cu privire la revendicările României.

Vom câpăta alimente din Banat.

S'a reușit a se ajunge la o înțelegere cu comandantul trupelor sârbești din Banat, pe baza căreia Consiliul Dirigent va trimite în Banat mari cantități de cărbuni, sare și altele, primind în schimb făină și grăsimi. — Alimentele acestea se vor întrebuința în primul rând pentru aprovizionarea muncitorilor din Valea-Jiului.

Serata tovarășilor din Brașov.

Duminecă în 23 Februarie 1919 st. n. s'a dat a treia *Serată literară* aranjată de cercul cultural al secțiunii române a partidului socialdemocrat din Brașov. La serată a luat parte un numeros public, din toate părțile a orașului. Serata se începe cu înțonarea „Internaționalei” de către corul mixt primit cu aplauze furtunoase. Tov. G. rostește cuvântul de deschidere, în care accentuează necesitatea dezvoltării culturale a muncitorilor. Tov. N. Velican a predat monologul hazliu „Ivan Săracul” și „Hersen Boccioni”. Tovarășa M. Sărbu declamă poezia „Păcatul”. Tov. I. Gonița cântă cupletul hazliu „Circulația”. O însușețită impresie a făcut publicului poezia „Oglinda” predată atât de bine de tovarășa M. Dumbrovă. Tov. I. Perșenar cântă acompaniat de pian. Tov. V. Muntean declamă „Noi vrem pământ”. Tov. G. Stroe cântă acompaniat de pian cupletele „Plugarul” și „Pașania dela Italia”. Tov. I. Manta declamă poezia „Proletarul”. Cupletul „Dentistul la judecată” îl predă tov. I. Perșenar. Un impozant tablou și o impresie însușețitoare face publicului doinele și cântecele atât de admirabile pe care le cântă acompaniat de violină d-l Vernescu. Cuvântul de încheiere e rostit de tov. V. Brătălean. Corul bărbătesc condus de destoinicul dirigent, tov. V. Szöcs cântă „Sus luptători”. Urmează dansul care ține până la 8 ore seara. Publicul a plecat mulțumit ducând amintiri plăcute dela serata socialistilor.

V. Munteanu.

Activitatea noastră.

Adunarea din Rodna-veche. Secțiunea Română din Rodna-veche a ținut la 23 Februarie c. o adunare generală unde au luat parte peste 100 de membri. Tov. Zaharie Pop a făcut darea de seamă dela congresul partidului nostru din Sibiu. A mai vorbit apoi asupra împrejurărilor triste în cari trăim. S'a făcut agitație pentru abonarea „Adevărului”, apoi s'au discutat chestiuni locale și au hotărît să înceapă lupta pentru a schimba primăria comunală. Locuitorii sunt nemulțumiți cu primarul comunal. Tov. Pop fiind însărcinat de Comitetul central cu o misiune la Baia mare, secțiunea a ales de președinte pe tov. Florian Pop în locul lui Zaharie Pop. Se observă o însușețire deosebită la oameni pentru mișcarea socialistă.

Tov. creditorii sunt rugați pe Luni în 17 Martie st. n. la orele 7 seara a se întruni la Casa morboșilor (Krankenkassa). Nimeni să nu lipsească, căci este în interesul fiecărui tovarăș.

Cu cât e mai clară conștiința noastră despre viitor, cu atât mai eficace e și acțiunea noastră de prezent, și în consecință cu atât mai scurt și mai ușor drumul înspre idealul nostru. Kautsky.

Fondul de agitație și al presei.

În zilele din urmă s'au primit următoarele sume:

N. Roșca, Szebenreese 2 cor., T. Onișor, Blaj 15, S. Bârsan, Seheste 8, Secțiunea din Văliug 10, Ioan Zdrenghea, Sebeșel 5, Patie Decan, Sebeșel 5, Ioan Lazar, Mohu 10 cor., N. N. Cherelusanu pe luna Ianuarie 2000 cor., N. N. Foleanu pe luna Ianuarie 2000 cor., L. Guttmann, Sibiu cor. 450, Valer Pop, Petroșeni 200 cor., Z. Zamora, Sebeșel 2 coroane. — Total 4251 cor. 50 fl.

Colecta tov. Nicolae Simtion din Mohu: Nic. Simtion 20 cor., Ilie Slavu 10 cor., Ioan Slavu 20 fl., Ilie Simion 10 cor., Ioan Bucșa 10, Achim Stoia 1, Achim Iacob 2, Ilie Slăvescu 10, Ilie Bucșa 10, Nicolae Baltes 2, Ioan Stoia 10, Ioan Lupu 5, Ioan Mălaiu 10, Gheorghe Galașiu 6, Ana Ivănuț 2, Gheorghe Iancu 2, Ana Juga 2, Nicolae Dănilă 2, Nan Pavel 6, Bucur Albert 5, Ioan Mălaiu 5, Anghel Ioan 1, Rafira Ioan 1, Ilie Dănilă 2, Gheorghe Baltes 4, Gheorghe Radu 10, Ioan Nan 2, Ioan Slav 2, Nicolae Simion 4, Achim Cătana 5, Sabin Pisoiu 2, Nic. Albani 10, Ioan Simtion 10, Maria Simtion 5, Ana Gavrilă 2, Rafira Brana 2 coroane. — Total 192 cor. 20 fl.

Colecta tov. Dumitru Gânj din Velcheriu: Irime Price 5 cor., Ilie Nicora 1, Adolf Spielmann 4, L. Saloman 4, I. Viegnr 4, Ioan Creț 2, Simion Nicocară 1, Pavel Gânj 1, Alexandru Stoica 1, Solomon Ede 4, Vasilie Gânj 1. I. 2, Galgöczy 2, Stefan Lebeniță 10, Ioan Gânj 8, Petru Boca 2, Elekesch 10, M. Pollak 2, B. Benkő 2, George Codareca 2, Iacob Nicovina 1, Ioan Gânj 1. I. 1, Dumitru Gânj 4, Petre Pandre 2, N. N. I cor. Total 76 cor.

Colecta tov. Dorotei Roman din Strexa-Cârțișoara: Dorotei Roman 2 cor., Matei Tarcea 40 fl., Cornelia N. Oana 40 fl., Silvia Giurca 40 fl., Sofia I. Stoica 1 cor. — Total 4 cor. 20 fl.

Colecta tov. Constantin Folea din Strexa-Cârțișoara: Emilia C. Folea 1 cor., Elena Folea 1, Pavel Stoica 1, Onisim Scorobet 1, Gheorghe G. Cândulețu 1, Nicolae T. Tarcea 1, Nicolae M. Banciu 1, Ioan G. Oana 1 cor., Anisie Z. Oana 50 fl., Cornelia Z. Oana 50 fl., Trandafir Capățina 40 fl., Valerie Schiopu 1 cor., Ioan Dragoman 1 cor., Nicolae N. Bucurenciu 20 fl., Ioan Blendea 20 fl., Isac Bucurenciu 20 fl., Ioan Filip Cânduleț 1 cor., Iosif Pentek 20 fl., Lazar Oana 20 fl., Victor Schiopu 40 fl., Matei V. Bucurenciu 20 fl., Serghe Cânduleț 40 fl. — Total 43 cor. 20 fl.

Din Oprea-Cârțișoara: Nicolae Miclea 1 cor., Emilian Budac 1, Victor Grovu 1, Vasile Grovu 1, Gheorghe Miclea 1, Ioan D. Grovu 1, Valerie Grovu 1, Gheorghe A. Budac 1, Nicolae I. Budac 1, Constantin Bucurenciu 1, Andrei Boerăș 1, Onisim Budac 1, Pavel Popa 1, Ioan Grecu 1, Gheorghe Bucurenciu 1, Gheorghe Grigore Grovu 1, Constantin Turoi 1, Matei Iacob 1 cor., Ioan Banciu 50 fl., Ioan M. Budac 50 fl., Ioan N. Budac 1 cor., Nicolae Olariu 1, Nicolae Stoica 1, Ioan G. Grovu 1, Ioan Bucurenciu 1, Ioan Blendea 1, Ioan Cârța 1, Ioan M. Vodă 1, Silvia Frîncu 2 cor. — Total 143 cor. 20 fl.

Colecta tov. Z. Pop din Rodna-Veche: Zaharie Pop 10 cor., Maroul Stoica 10, Ștefan Tapalagă 10, Victor Sângerzan 10, Teofilat Boldiș 10, Gregore Timiș 4, Dănilă Băbean 10, Cășian Steopan 2, Octavian Boldiș 10, Sidor Steopan 3, Florean Porcius 5, Ioan Bălăi T. 2, Florean Morosan C. 4, Matia Rusu 4, Isac Podolea 2, Ștefan Pop 5, Iustin Varga 2, Florean Boldiș 10, Ioan Domide S. 2, Damian Flama 2, Onofrim Cotul 5, Nechita Cotul 5, Ioan Finoer 5, Ilie Bălăi 10, Filip Hasba 2. — Total 144 cor.

Lista tov. Constantin Aflat din Bocșa-Română: Constantin Aflat 3 cor., Marcu Oance 3, Constantin Istvan 3, Constantin Marian 1, Constantin Jeba 2, Constantin Spernic 1, Nicolae Peia 2, Ioan Popovici 2, Constantin Morariu 2, Constantin Humă 2, Petru Humă 2, Iosif Bardac 2, Ioan Fratescu 2, Maria Fratescu, soța lui I. Fratescu 2, Adam Isac 1, Alexandru Werden 1, Mihai Măgeți 1, Constantin Csolă 2, Ioan Oance 2, Ioan Marian 1, Ioan Spernic 1, Petru Mureșan 1, George Handa 1, Cossa Seter 1, Ioan Oance Șofroni 1, Petru Bejinari 1, George Bejinari 1, I. Spernic 1, I. Iorgovan 1, Constantin Mureșan 20 cor. Total 68 cor.

Suma arată în numărul trecut . . . cor. 9610-20
Total cor. 14387-30

Cetiți! Formați-vă biblioteci.

Cultura este puterea. Cultura ne învață cum să ne ușurăm traiul vieții și cum să ne păzim de relele sociale, cultura este leacul prostiei. Procurați-vă cărți și cetiți. La administrația noastră se află de vânzare următoarele cărți de știință și literatură:

Ce vor socialiștii?	3-
Bazele socialdemocrației de Karl Kausky	10-
Originele societății științifice de Fr. Engels	2-
Povestea unei lucrătoare de Adelaida Popp	3-50
Puscărișul (piesă într'un act cu cântece)	1-
Patriotism și socialdemocrația de Karl Kautsky	1-
Comuna de Racovsky, Calin, Arbore	1-
Manifestul comunist de Marx-Engels	1-
Mașina de treerat	1-
Ce trebuie să știe un copil la 17 ani de Dr. Ottoi	1-50
Catechismul muncitorului	1-
Factorul cel nou de Cost. Graur	1-50
Către tineri de Petru Krópotkin	1-50
Cincizeci zile între holerei de Ecaterina Arbore	1-50
Omul de Maxim Gorki	1-
Filosofia Zeflemelei de Marx Nordau	1-
Sângele de Emile Zola	1-
Socialismul și clasa muncitoare de Dr. C. Racovsky	—80
Substanța universală de A. Bloch-P. Javal	3-
Ciuna religioasă de I. Most	—50
Mișcarea perpetuă de W. Oswald	—80
Redeșteptarea internaționalei de Dr. C. Racovsky	—50
Socialiști utopiști	1-50
Pagini socialiste de C. Dobrogeanu-Gherea	1-50
Socialismul în România de C. Dobrogeanu-Gherea	1-
Problemă și deslegare de Jules Guesde	1-50
Robia și socialismul de C. Dobrogeanu-Gherea	3-50
Jean Jaures	1-50
Isus din Nazaret	—80
Socialismul la Albine de Gaston Bonnier	1-
Religia și socialismul de Dr. I. van Den Brink	1-
Femeea muncitoare de Dr. E. Arbore	—80
Războiul, Cauze de C. R.	—80
Să fie lumină de M. Voinovsky	—50
Francoisco Ferrer, viața în opera lui	1-20
Moartea bețivului de C. Dikens	—80
Ce-i de făcut de N. G. Cernișevsky	10-
Vae Victus de M-me Noro	3-
Despre Holeră de Dr. Charles Dupret	1-
D-zeu și crearea-i de colonelul R. G. Ingersoll	1-
Evoluția capitalului de Gavrilă Deville	3-
Materialismul economic de Paul Lafargue	1-50
Nevestele lui moș Dorogan de I. C. Visarion	1-50
Spartacus de Louis Combes	1-50
Calea adevăr de Stamislav Tomici	1-50
Câteva povești de Berchthold Auerbach	—50
Liga celor cu părul roșu de Chan Doyle	—50
Povestiri de S. Popa	1-
Ilustrate cu fig. Ștefan Gheorghiu	—60

Editor și redactor responsabil: TIRON ALBANI.

Tiparul tipografiei W. KRAFFT, Sibiu, Str. Orezului 16.

Dentistul Munteanu

2-25 Sibiu, Strada Cărnădăi Nr. 28
Consultații: orele 8-12 și 2-5.

AVIZ.

Am onoare a recomanda cu toată căldura P. T. Public restaurantul meu de pe Promenada Bretter, cunoscut sub numele:

„Bretterbierhalle“

ca cel mai plăcut loc de convenire al intelectualilor români. Bucătărie ieftină și de prima clasă, vinuri de soi din ținutul Târnavei de cele mai renumite și curat manipulate; zilnic bere proaspătă de Cluj și în fiecare seară concertează cea dintâi muzică de țigani din Sibiu.

Pentru binevoitorul concurs al onoratului publice roagă:

Anton Josef Fark.